

Németh Mihályné Baranya Bernadett

Erdély Beszámoló

Pályázati kategória kódja: HAT-KP-1-2024

Pályázati azonosító: HAT-KP-1-2024/1-000408

A pályázat célja: Határon túli kirándulások támogatása a Magyarország határain kívül élő magyarság megismerése, valamint a magyarországi és a külföldi magyar fiatalok közti kapcsolatok kialakítása, illetve erősítése céljából.

Korosztály: 7. évfolyam.

A tanulmányi kirándulás időpontja: április 8-12. (5 nap 4 éjszaka)

Utazás: Mamut Bt. / Jumbo Travel Utazási Iroda

7030 Paks, Kosár u. 23. www.jumbotravel.hu jumbo@jumbotravel.hu · +36209660406 ·

Engedélyszám: U-001672 · Mamut Bt.

Szállások:

- 1 éj Torockó
- 3 éj Székelyudvarhely közelében

Résztvevők száma: 39 fő diák és 4 fő kísérőtanár

ELŐKÉSZÍTŐ SZAKASZ:

Barangoló digitális tartalomtár (<https://www.okosdoboz.hu/hu%20HU/Hatarontuli#>)

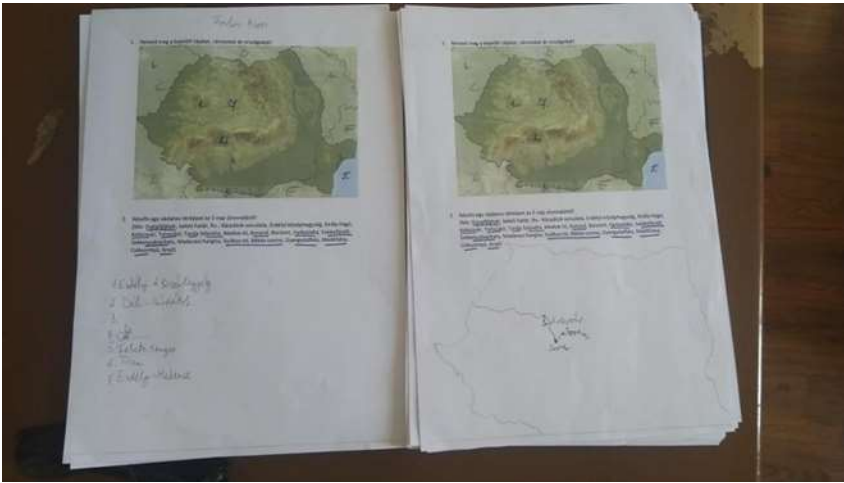

A Magyarország határain túl élő magyarság létszáma, az államhatáron kívüli elhelyezkedés.

Tantárgyi kapcsolódás.

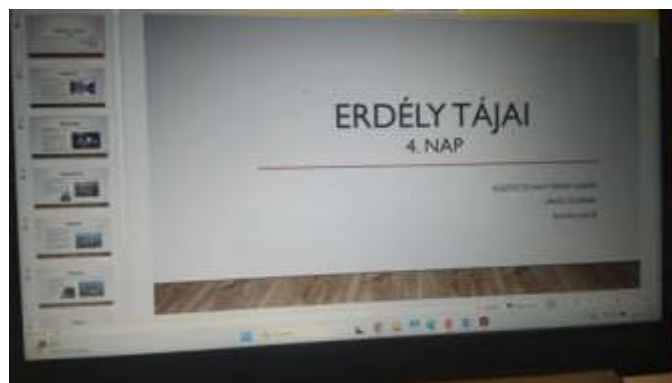
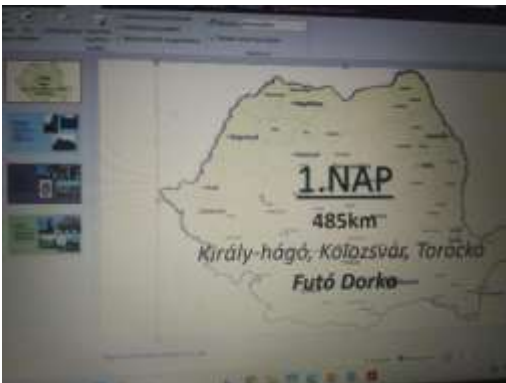

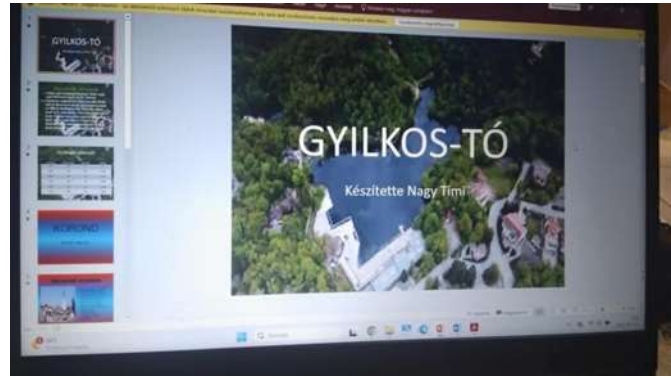
Nemzeti Összetartozás Napja. (2025.06.04)

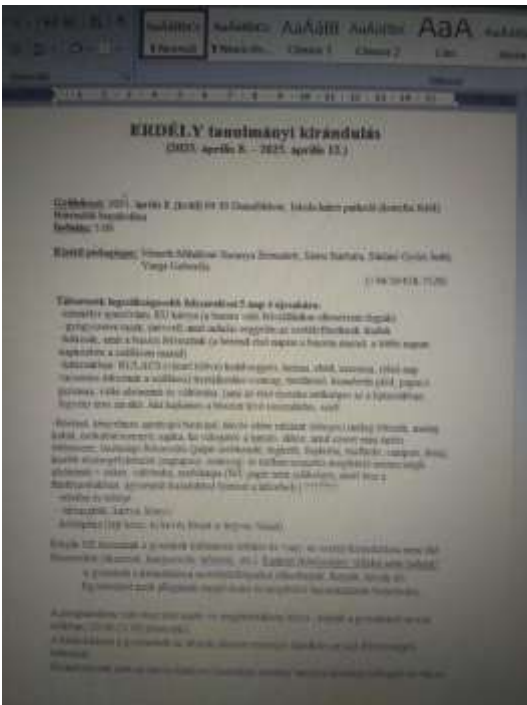
PPT-t készítettek a tanulók a tervezett útvonal és látnivalókról.

A bemutatók során szó esett az Erdélyben élő magyarság létszámáról, az ottani települések magyarságának történelméről és jelenéről, etnikai összetételéről.

Szülői tájékoztató.

+ facebook csoport.

Jármű.

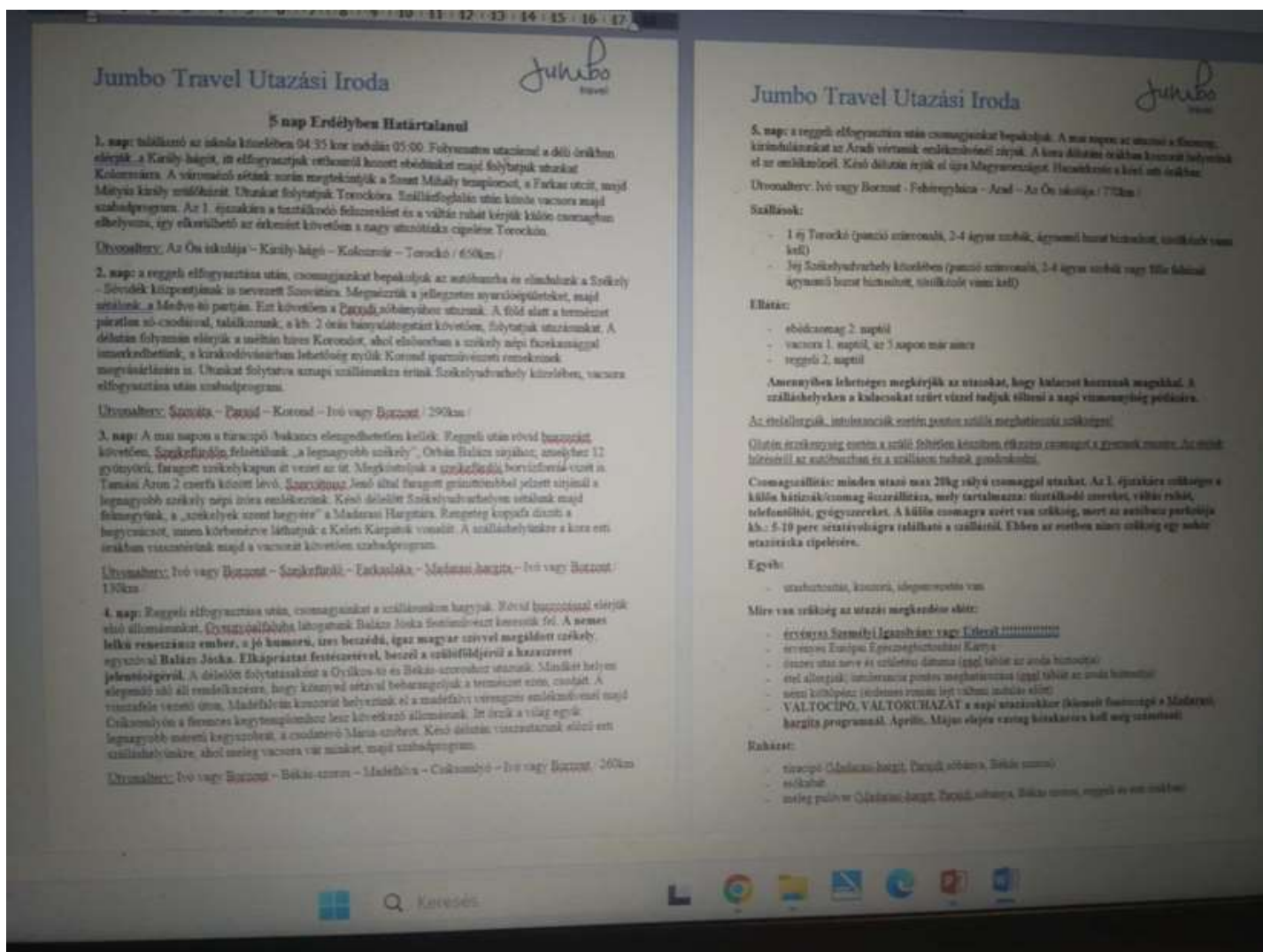

Mindezeken túl fontos szerepet kapott utazásunk programjának részletes bemutatása, illetve az utazás során tanúsított viselkedési alapszabályok és normák ismertetése.

TANULMÁNYI KIRÁNDULÁS:

A Dunaföldvári Beszédes József Általános Iskola hetedik évfolyama sikeresen pályázott a Határtalanul programban. Így 39 hetedikes tanuló és 4 pedagógus utazhatott Erdélybe. A pályázat neve **Határtalanul a nemzeti összetartozás operatív programja**.

Előkészítés a tervezett programra, azaz a gyerekek tanulmányi útját több felkészítő foglalkozás előzte meg. Ezeken az órákon előre kiadott, az utazással kapcsolatos történelmi és földrajzi témaköröket dolgoztak fel, kutattak és prezentáltak a tanulók. Az előzetes munkálatokat követően a gyönyörű tájakat, történelmi épületek és helyeket, hogy láthassák tanulóink nagyon nagy izgalommal és lelkesedéssel várták. Megismerkedtek a hosszú távú buszos utazás szabályaival. Megbeszéltük, hogy mit érdemes magukkal vinni, mit kell bepakolni egy több napos kirándulásra, majd szülői értekezlet keretében a szülők is tájékoztatást kaptak a program céljáról, a szükséges teendőkről.

Erdély, a hegyek közt rejtőző otthonos kis vadregényes, zivataros táj, ami nehezen írható le egyetlen beszámoló keretében.

A Határtalanul pályázat keretében szervezett kirándulás nem csak komolyságot, lelkesedést, hanem kitartást is igényelt a csatlakozó diákoktól. Szerencsére egyikből sem volt hiány, így 2025 áprilisában elindulhatott a várva várt utazás 😊

Felkészültünk a találkozásra vadregényes tájakkal, kulturális kincsekkel, máig élő történelemmel, és természetesen Székelyföld őrző szimbólumával: a medvével. Utóbbiból lényegesen kevesebb jutott nekünk, mint az előbbiekből. 😊 Tanulóink és jómagam az utazás során útinaplót vezettünk. Örömmel vették, amikor Erdélyben használni tudták az előre készült prezentációt, kutatások ismereteit.

1. nap 2025. április 08. (kedd)

Hajnali 5 órakor útnak indultunk egy lelkes és izgatott csapattal Erdély felé. Az úticélunk erre a napra és egyben szálláshelyünk Torockó volt. Hosszú út várt ránk, az egész délelőtti buszozást csak egy-egy rövid megálló szakította félbe. Reggel 9:30-kor érkezünk meg a határra,

majd áthaladtunk Nagyszalontán (Arany János szülőházánál) néhány órai utazás után elértük az első erdélyi állomásunkat, **Királyhágót**, melyet más néven Erdély kapujaként emlegetik. Az 582 méter magasságban található hágó gazdasági és kulturális szerepe is nagy, hiszen kapcsolatot teremt a Partium és a történelmi Erdély között. Sokáig itt volt Partium és Erdély határa, a kiegyezés után pedig az Erdély megnevezés helyett gyakran a Királyhágón túl-t használták. Innen folytattuk utunkat a **Kolozsvár**ra, ahol csatlakozott hozzánk egy idegenvezető, aki nagy odafigyeléssel kalauzolt végig bennünket a látnivalók során.

A kolozsvári **Mária-oszlop** egy barokk fogadalmi szobor, Erdély második legrégebbi köztéri szobra.

Kolozsvár történelmi központjában Mátyás király szobrát és a mögötte álló Szent Mihály templomot tekintettük meg.

Mátyás király szülőháza, amely egyben a város legrégebbi emeletesháza is, és kicsit felfedeztük magunknak a település központját.

Farkas utcai református templom „Egy hajós” / Szent György szobor (Sárkányölő Szent György)

Az első szállásunk **Torockón** volt egy kis családi panzióban.

2. nap 2025. április 09. (szerda)

Elindultunk Torockóról Szovátra, hol újabb nagy szakértelemmel, türelemmel, szeretettel és odafigyeléssel vitt végig Bennünket az idegenvezető. Szováta utcáin keresztül a Medve-tóhoz, ahol a nevét meg nem hazudtoló mesterséges, enyhén sós Medve-tó varázsolt el minket. Medve-tó nevét kiterített medvéhez hasonló alakjáról kapta és 1870 és 1880 körül alakult ki. Benne 66 000 tonnára becsült oldott sómennyiség van, a felszíntől lefelé hőmérséklete növekszik, melyet a nap melege és a lejjebb koncentrálódó só okoz. Természetesen medvékkel nem találkoztunk, azonban egy kellemes sétában volt részünk.

Az úti tervünket folytatva elutaztunk az ezer éves fejtési múlttal rendelkező Parajdi sóbányához, ahol tátott szájjal néztük a magas sófalakat. A Parajdi sótelep Európa egyik legnagyobb só tartaléka, a sótörzs maga 1,2 km × 1,4 km átmérőjű, enyhén ellipszis alakú és 2700 m mélységbe gyökerezik. Eljutni egészen a

bányaszintig busz visz egy alagúton keresztül. Innen még, több száz lépcső visz a mélybe és óriási méretű föld alatti termekbe jutunk, ahol bányatörténeti kiállítás, kápolna, étterem, játszótér és kalandpark is található.

Korondon ellátogattunk egy sóvágó műhelybe, ahol megnézhattuk, hogyan dolgozzák fel hagyományos technológiával a sótömböket. Tófalvi Csaba helyi sóvágó.

A következő szállásunk **Ivó** településen volt. Szállásadóink nagyon finom vacsorával vártak minket, majd mindenki megkereste a szobáját, és fáradtan, de élményekkel gazdagon zárta a napot.

3. nap 2025. április 10. (csütörtök)

A bőséges és finom reggeli elfogyasztása után idegenvezetőnk a buszon ismertette a nap programját. Első állomásunk **Farkaslaka** volt, ahol Tamási Áron sírjánál egy tanulónk verssel, valamint koszorú elhelyezésével emlékeztünk meg. Farkaslaka a magyar irodalom klasszikus zarándok helye lett. Tamási művészetével maradandó emléket állított szülőfalujának. Stílusalkotó mester, a székel beszédet illesztette be a magyar irodalomba.

Következő állomásként megálltunk **Szejkefürdőn**, ami Székelyudvarhely városrésze. A Szejke borvíz palackozása és forgalmazása is jelentős volt a környéken, és a Balási család tulajdonában voltak a fürdőtelepek és palackozók a 19. században, de az államosításig több kézen is megfordultak. Szejke, amelynek vize kénes jellegű, több tanulónk is megkóstolta.

Orbán Balázs (1829-1890) a legnagyobb székely író, történész, etnográfus, publicista és közéleti személyiség sírhelye és emlékműve a Borvízoldalban van. Végrendelete szerint az egykori birtokon, Szejkefürdőn temették el. Sírja elé székelykapu-sort állítottak, amelyekből az utolsó kapu az övé volt. Halála előtt két évvel csináltatta. A kopjafás-féldomborműves síremléket, az Orbán Balázs bronz arcképével Orbán Áron székelyudvarhelyi szobrászművész tervei szerint építették. Megemlékezést követően koszorút helyeztünk el.

Következő állomásként **Székelyudvarhely**re mentünk, amit Erdély legmagyarabb városának tartanak. Székelyudvarhely sétatéri parkjába vezetett utunk, ahol rátaláltunk „Itt nyugszik Székely Tam...1828-189...” – áll a csonka sírkő frontján, a felirat alatt olvasható a híres mondat: „Itt es jobb, mint Csíkbán”. A homokkő síremlék hátoldalán szöveg olvasható: „Ki követem mellett/Emlékképet készítel/ Mindörökké / Boldog lélszel”.

A székelyudvarhelyi Emlékezet parkjához vezetett Bennünket az idegenvezető, a város központjában található: 13 magyar király, író és más híres ember szobrát láthattuk itt.

Megnéztük a Székelyudvarhelyi Római Katolikus Főgimnáziumot a mai nevén Tamási Áron Gimnázium néven működik.

Szabadprogramként sétálhattunk a városban, ki-ki saját szuvenirjét megtalálva.

A **Madarasi Hargitára** az intenzív hóesés miatt autóbusz a rossz útviszonyok miatt várta a segítségét, mi pedig egy közeli meleg megtapasztaltuk a székely vendégszeretetet társaságában.

nem jutottunk fel. Az
katasztrófavédelem
fogadóban
egy forró csoki

Visszaérve az **ivói szálláshelyre**, meleg vacsorával vártak Bennünket.

4. nap 2025. április 11. (péntek)

Frissen és újult erővel vágunk neki az új napnak, amiben segített az igen ízletes és gazdag reggeli.

További úticélunk a **Gyilkos-tóhoz és a Békás szoroshoz** vezetett. A Gyilkos-tó egy természetes torlasztó. 1837 nyarán a keletre fekvő Gyilkos-kő oldalán felhalmozódott agyagos lejtőtörmelék nagy esőzések hatására lezúdult a völgybe, nekicsúszott a Cohárd délkeleti lábának és elzárta több patak folyását. Vannak, akik a tó keletkezését az 1838. január 11-i földrengéssel hozzák kapcsolatba. A turistakalauzok szerint a Gyilkos-tó Erdély egyik legismertebb tájképe, igazi természeti ritkaság, páratlan látvány a rozsdás vörös víztükörből meredező fatörzsek csonkjaival és a tó mögötti Kis-Cohárd irdatlan nagy sziklatömbjével.

A Békás szoros szépségét, a mészkőbe vájt hasadékvölgyet nehéz lesz elfelejteni bárkinek is. Nyomasztóan magas és szinte függőleges sziklaszirtek, zúgó hegyi patakok, kisebb-nagyobb vízesések, barlangok alkotják a szoros látnivalóit, amit csak a helyszínen sétálva élhetünk át igazán. A sziklákról száz számra tör elő a sok kis patak, melyek gyakran mesés szép vízeséses formájában adják át magukat a Békáspataknak.

Gyergyóalfalu leghíresebb portáján a hazaszerető művész, a nemes lelkű reneszánsz ember, a jó humorú, ízes beszédű székely atyafi, egy szóval Balázs Jóska festőművészt látogattuk meg.

Következő állomásunk az 1764-es **Mádéfalvi veszedelem** emlékhelye volt. 1764. január 7-ét a székelyek születési dátumának tekintik, mert az osztrák császári katonaság fegyveres erővel megtámadta a falut és több száz menekülő székely embert leöldösött. Leróva tiszteletünket a székelyek előtt, verset mondtunk és megkoszorúztuk az emlékhelyet.

Ezután a Csíki medence leghíresebb helyére, Mária-kegyhelyre, Csíksomlyóra utaztunk. Itt meglátogattuk a híres kegytemplomot, ahol megismerkedhettünk a 16. században hársfából készült 2,27 méter magas Mária-szobor és a csíksomlyói búcsú történetével. Többen is tiszteletünk jeleként megérintettük a Szűz Mária szobor lábfejét és imádkoztunk. A kegytemplom elvarázsolta csapatunkat, a Szűz Máriát a Kis Jézussal ábrázoló kegyszobor közelében lenni felejthetetlen élmény volt.

Ivói szálláshelyünkön finom vacsorával vártak minket.

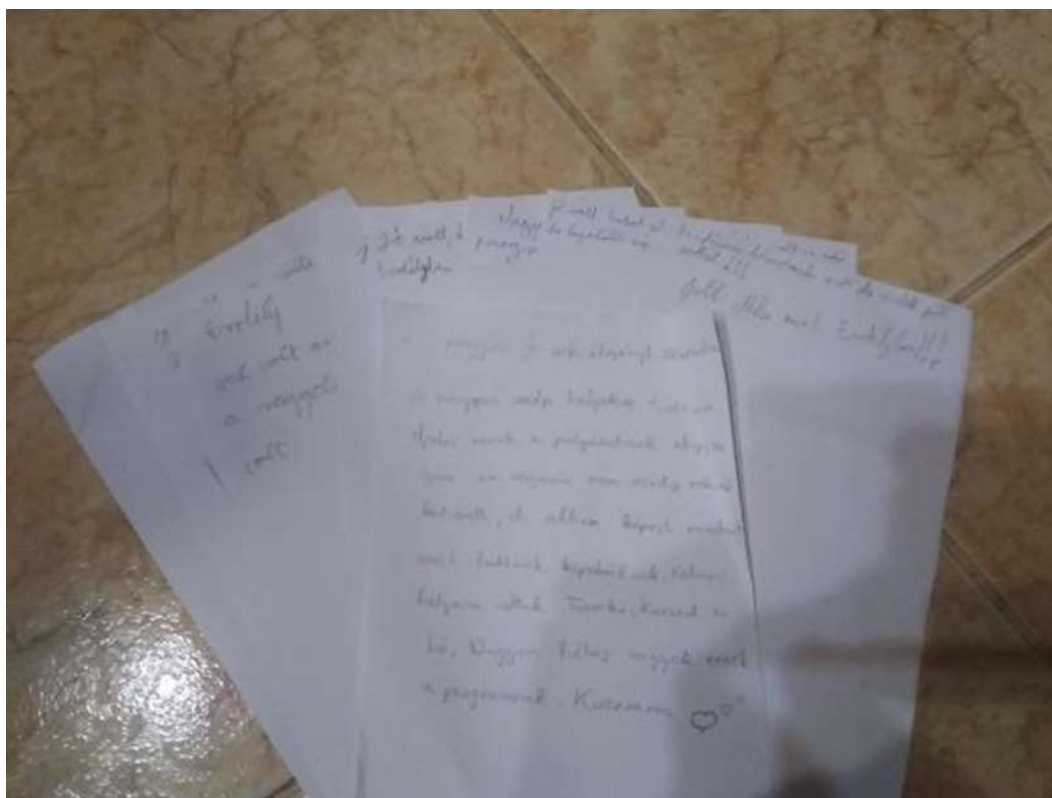

5. nap 2025. április 12. (szombat)

Eljött sajnos az utolsó nap. Kora reggel indultunk **Arad** irányában, ahol verssel megemlékezve elhelyeztük iskolánk utolsó koszorúját az Aradi Vértanúk emlékhelyénél.

Mindennap feladatokat kaptak tanulóink célirányosan a napi helyszínekkel, programokkal kapcsolatban, a történelmi emlékhelyek tudatosítása céljából, amit az utolsó este értékeltünk kisebb jutalmakkal számukra.

„Nekem nagyon tetszettek a helyszínek. Így, hogy az egész évfolyam ment, mint valami csapatépítő hatott ránk. Nagyon összebarátkoztunk a másik osztályokkal, ami hazaérkezésünk után is fent maradt az iskolában. Nagyon jól éreztük magunkat együtt, mint például a Parajdi Sóbánya, Békás szorosnál vagy a szálláshelyeken is”

„Nagyon tetszett a Békás szoros, nagyon szép volt, és jó volt a hatalmas sziklák mellett sétálni, bár az időjárás nem kedvezett, mert hó- és szélviharba érkeztünk meg.”

„Nagyon tetszett az erdélyi utazás, mert olyan volt, mintha egy másik Magyarországon lettünk volna. Számomra nagyon érdekes volt, hogy Székelyudvarhelyen, mikor az utcákon sétáltunk, mindenki magyarul beszélt.”

„Nagyon sok és jó élményt szereztem, és nagyon szép helyekre tudtam eljutni ennek a pályázat alapján. Igaz, az időjárás nem mindig Nekünk kedvezett, de ahhoz képest mindent, amit tudtunk megnéztünk, kipróbáltunk. Kedvenc helyeim voltak, Torockó, Parajd, Korond, Ivó. Nagyon hálás vagyok ennek a programnak. Köszönöm.”

„Nagyon tetszett a Medve-tó és környéke, mert szeretek erdőben kirándulni.”

„Jó volt, főleg, hogy először voltam Erdélyben.”

„Egész úton a medvéket vártuk, és olyan szerencsébe volt részünk, hogy az egyik településnek a partján egy medve két bocsával ment a bokrokba, mi meg sikeresen le is tudtuk videózni.”

„Nagyon tetszett a Parajdi Sóbánya, mert amikor lementünk, nem éreztem, hogy a föld alatt vagyunk, mert olyan nagy volt a tér.”

A Határtalanul program zárásaként megemlékezést tartottunk, a nemzeti összetartozás napja alkalmából, a trianoni békediktátum 1920. június 4-i aláírásának emlékére. Koszorút helyeztünk el Dunaföldváron a Nemzeti Összetartozás Emlékművénél. A Dunaföldvári Beszédes József Általános Iskola nevében köszönjük szépen a lehetőséget, hogy egy egész életre szóló élményben részesülhettünk. Bízunk benne, hogy a program megvalósításával sikerült a diákok magyarságtudatának erősítése, a közös élmények tovább mélyítik az együttműködés lehetőségét, sikerült felfedezni Erdély csodálatos világát.

Köszönjük szépen.